

A múlt, a jelen és a jövő fegyverei

HADITECHNIKA

2016/1

L. évfolyam 1. szám

Ára 520 Ft

A Toldi könnyűharckocsi

→ Éves előfizetési díj 6120 Ft

A Haditechnika folyóirat 2016. évi 1. számának tartalomjegyzéke és összefoglalói

TANULMÁNYOK

- Dr. Mujzer Péter: A magyar páncélosfegyvernem kezdetei** 3. o.
- 1924-ben megalakult a rendőrség újonciskolája (RUISK), amelybe egy páncélautó alosztály, majd 1928-tól páncéljárműves osztály is tartozott. 1930-ban 6 db LK-II harckocsit állítottak rendszerbe, majd 5 darab FIAT 3000 B típusjelű kis harckocsi is beszerzésre került. A magyar honvédség első, nyílt gépesített alakulata a Honvéd Gépkocsizó Csoport volt 1932-ben. 1936 márciusáig összesen 151 db Ansaldo CV-35 könnyűharckocsi érkezett be Magyarországra. Ezeket Hajmáskéren és Örkénytáborban vonták össze. A gépkocsizó csoport és a RUISK páncéljárműves osztályának irányításával egy-egy egységet hoztak létre.
- Kulcsszavak:** páncélos fegyvernem, Magyar Királyi Honvédség, Ansaldo harckocsi
- In 1924, there was established the Recruit School of the Police (RUISK – rendőrség újonciskolája) comprising an armoured car sub-department and then from 1928 an armoured vehicle department too. In 1930, 6 pieces of LK-II tank entered into service, and then 5 FIAT 3000 B small tanks also were purchased. The Honvéd Motorized Group established in 1932 was the first unconcealed mechanized formation of the Hungarian Defence Forces. Up to March of 1936, 151 pieces of Ansaldo CV-35 light tank arrived in Hungary. They were concentrated at Hajmáskér and Örkénytábor. By direction of the motorized group and the armoured vehicle department two units were established.
- Keywords:** armour branch, Royal Hungarian Army, Ansaldo tank
- Kelecsényi István: A brit 1. páncéloshadosztály tevékenysége a 2003 évi Öbölháborúban I. rész** 9. o.
- A 2003. évi Öbölháború iraki harcai során brit részről az 1. páncéloshadosztály vett részt. A hadosztály magja a 7. páncélosdandár (a Sivatagi Patkányok) amely elődje még Rommel ellen küzdött Észak-Afrikában. A nehézdandár mellett két könnyűdandár tartozott a hadosztályba: a 16. légiszállítás rohamdandár az ejtőernyőszezreddel (Red Devils – Vörös Ördögök), és a brit kommandódandár (brit tengerészgyalogság). A páncéloshadosztály célja a Fao félszigeten lévő olajipari létesítmények valamint a déli nagyváros Bászra bevétele és megtartása volt.
- Kulcsszavak:** brit haderő, Öböl-háború, páncéloshadosztály, Challenger harckocsi
- For the United Kingdom's part, the 1st Armoured Division participated in the 2003 Invasion of Iraq. The core of the division is the 7th Armoured Brigade (the Desert Rats), the predecessor of which then fought against Rommel in North Africa. In addition to the heavy brigade, two light brigades were assigned to the division: the 16th Air Assault Brigade together with the parachute regiment (Red Devils), and the British Commando Brigade (for the Royal Marines). The aim of the Armoured Division was to capture and keep the oil industry installations on the Faw Peninsula and the southern city Basra.
- Keywords:** British armed forces, the Gulf War, armoured division, Challenger main battle tank
- Dr. Klemensits P. – Sárhidai Gy. – Dr. Hajdú F.: Hadseregreform és katonai modernizáció Kínában III. rész** 14. o.
- Nemzetközi befolyásának növekedésével párhuzamosan Kína katonai erejének megerősítésére is jelentős figyelmet fordít. A stabil gazdasági háttér lehetővé tette az 1990-es évektől a világ legnagyobb haderejének szervezeti, doktrinális megreformálását és technikai fejlesztését, melynek következtében mára, a Népi Felszabadító Hadsereg a világ élvonalába került. Bár az ország valós katonai potenciálját nehéz felbecsülni, néhány éven belül Kína már az Egyesült Államok számára is komoly kihívást és ellensúlyt fog jelenteni.
- Kulcsszavak:** hadseregfejlesztés, katonai modernizáció, Kína, Népi Felszabadító Hadsereg.
- According to China's increasing international influence, the country makes great efforts to boost its military power as well. From the 1990s, the stable economy permitted the organizational, doctrinal reforms and the technical developments of the world's largest military force to be achieved, which resulted in by now that the People's Liberation Army rank among the most powerful armies. Although the country's real military potential is difficult to estimate, but in a few years, the Asian country will present a formidable challenge and counterweight for the United States too.
- Keywords:** development of the armed forces, military modernization, China, People's Liberation Army

NEMZETKÖZI HADITECHNIKAI SZEMLE

Cifka Miklós: Az új T-14 Armata orosz harckocsi

19. o.

Az orosz T-14 'Armata' háromfős legénysége a harckocsi orrában, egy páncélozott kapszulában foglal helyet. Mögöttük van a személyzet nélküli torony és az automata töltőberendezés, illetve a jármű végében a motortér az 1500 LE teljesítményű, 12 hengeres, X hengerrelrendezésű turbófeltöltött diesel-motorral. A sebességváltó 12 sebességes, teljesen automatizált. Fő fegyverzet a 125 mm-es nagynyomásra tervezett simacsövű löveg. Az 55 t tömegű harckocsi jóval nagyobb méretű, mint a T-90. Az aktív védelmi rendszer a torony felső részén elhelyezett négy radar segítségével derít fel. A védettséget reaktív páncél (ERA) modulokból, passzív modulokból és rácsokból álló kiegészítő páncélzat fokozza.

Kulcsszavak: orosz haderő, harckocsi, személyzet nélküli torony, T-14 Armata

The crew of three of the T-14 Armata main battle tank is seated in an armoured capsule in the front of the hull. Behind them there are the crewless turret and the automatic loader, and a 1500 HP, X-twelve diesel engine with turbocharger, at the rear end of the vehicle. The 12-speed gear box is fully automatized. The main weapon of the tank is a 125 mm smoothbore cannon designed to resist high pressure. Dimensions of the tank weighing 55tons are much larger than those of the T-90 tank. Its active protection system performs reconnaissance by the use of four radars placed located at the top of the turret. Protection is increased by the use of add-on armour comprising explosive reactive armour modules, passive modules and grids.

Keywords: Russian military forces, tank, crewless turret, T-14 Armata

HAZAI TÜKÖR

Kovácssházy Miklós: Magyar páncélaútó gyártás és fejlesztés 1916-2016

26. o.

1915-ben megjelentek a ROMFELL páncélaútók. A húszas években a Magyar Vagon- és Gépgyárnál gyártották a Rába Vp. páncélaútót, majd 1938-ban megjelent a Csaba páncélaútó. A háború után a D-442 Felderítő Úszó Gépkocsi (FUG), illetve a D-944 Páncélozott Szállító Harcjármű (PSZH) gyártása jellemezte ezt a területet. Napjainkra kifejlesztésre került a Rába Zrt. Védett Zárt Felépítmény (VZF), illetve a Gamma Zrt. RDO KOMONDOR nevű, páncélvédett járműve.

Kulcsszavak: magyar hadiipar, páncélaútó gyártás, Rába Zrt., Gamma Zrt.

In 1915, the ROMFELL armoured cars came out. In the 1920s, the Hungarian Railway Carriage and Machine Works Plc. manufactured the Rába Vp. Armoured car and then the Csaba armoured car came out. After the war, this field was characterized by manufacturing the D-442 reconnaissance amphibious car (FUG) and the D-944 Armoured personal carrier (PSZH). By this time, the Rába Plc. developed a protected closed superstructure, and the RDO KOMONDOR armoured vehicle was developed by the Gamma Technical Corporation.

Keywords: Hungarian arms industry, manufacturing armoured card, Rába Plc., Gamma Technical Corporation

HADITECHNIKA-TÖRTÉNET

Schmidt László: A német Pz. Kpfw. VI. Tiger harckocsi

31. o.

A Henschel gyár 1942 augusztusától gyártotta az 57 tonnás Pz.Kpfw. VI. Tiger Ausf. E harckocsit, amelybe 650 LE-t teljesítő, később 700 LE-s motorok kerültek beépítésre. A Tiger I páncélteknője és homlokpáncélja 100 mm vastagságával olyan védelmet biztosított, amit 1942/43 fordulóján még egyetlen szemben álló páncélos lövege sem tudott 100 m-nél nagyobb távolságból átütni. Az L/56 csőhosszúságú 8,8 cm-es KwK 36 harckocsiágyú PzGrPatr 39 lőszerrel 1000 m-en 140 mm páncélt ütött át. A sebességváltó félautomata Maybach Olvar váltómű volt.

A harckocsi a nagy szerkezeti tömeg miatt, oldalanként egymással párhuzamosan hat sorban, 48, torziós rugózású futókeréken gördült. 1944-ben a Honvédség is kapott Tiger harckocsikat.

Kulcsszavak: német haderő, nehézharcocsi, Pz.Kpfw. VI. Tiger Ausf. E, Tiger I, Henschel

The 57 tons Pz.Kpfw. VI Tiger Ausf. E tank equipped with engine of 650 HP and later 700 HP was produced by the Henschel company from August 1942. From 1942 to 1943, none of opposite anti-tank guns was able to penetrate its 100 mm thick hull and frontal armour from a distance of more than 100 m. Using PzGrPatr 39 shell, the L/56 long 8,8 cm KwK 36 tank gun was capable of penetrating 140 mm thick armour from the distance of 1000 m. The tank has a Maybach Olvar semi-automatic gearbox. Because of big structural mass, the tank moved on 48 road wheels with torsion rod; these wheels were arranged in parallel in six lines per side. In 1944, also Hungarian Army got Tiger tanks.

Keywords: German army, heavy tank, Pz.Kpfw. VI Tiger Ausf. E, Tiger I, Henschel

- Sárhidai Gyula: A Magyar Királyi Honvédség páncélos csapatainak Tigris és Párduc harckocsijai** 37. o.
 A Magyar Királyi Honvédség is rendelkezett német Tiger és Panther nehéz harckocsival a II. világháborúban. Egy századnyi Tiger harckocsi 1944-ben került a 2. páncélos hadosztály állományába. 1944. augusztus elején 5 db Pz V. Panther érkezett Esztergomtáborba. Később az 5 db Pz V. harckocsi a 2 páncélos hadosztály 3/I. hk. zászlóaljában tevékenykedett. A bekerített Budapest harcaiban további 2 db német Pz V. is részt vett magyar személyzettel. A tanulmány röviden megemlékezik az egyik legismertebb magyar páncélos tiszt, vitéz Tarczay Ervin százados működéséről is.
Kulcsszavak: Magyar Királyi Honvédség, Tiger, Panther, nehéz harckocsi, Tarczay Ervin százados
 The Royal Hungarian Army also had German Tiger and Panther heavy tanks during World War II. Tiger tanks for a tank company were supplied to the Armoured Division 2 in 1944. In the beginning of August 1944 5 pieces of Pz V. Panther tanks were received in Esztergom. Later on, these 5 pieces of Pz V. Panther tanks were active at the Battalion 3/I of the Armoured Division. Two additional German Pz V. tanks with Hungarian crew were engaged in battles fought in the surrounded Budapest. This study also commemorates Captain vitéz Ervin Tarczay, one of the well-known tank commander.
Keywords: Royal Hungarian Army, Tiger, Panther, heavy tank, Captain Ervin Tarczay
- Punka György: Páncélromboló repülőgépek Magyar Királyi Honvéd Légierőben** 42. o.
 1943. júliusában egy magyar páncélvadász repülőalakulat kiképzése kezdődött meg Mátyásföldön négy darab Hs 129B páncélvadász repülőgépen (102. Páncélromboló század). A Hs 129-eket azonban az esztendő vége előtt visszaadták a németeknek. Egy, ágyús Junkers Ju 87 Stukákat használó német ezred, Hans-Ulrich Rudel ezredes parancsnokságával 1944-ben Magyarországon harcolt, októbertől Ferihegyen települt. 1945 április végén a németek egy Ju 87G ágyús gépekkel felszerelt riadószázadot állítottak fel Zeltweg repülőterén. Mindössze néhány felszállást repültek.
Kulcsszavak: Magyar Királyi Honvéd Légierő, Henschel Hs 129, Junkers Ju 87G Stuka
 In July 1943, training of a Hungarian anti-tank air unit began at Mátyásföld using four Hs 129B anti-tank aircraft (102nd Tank Destroyer Company). However, these aircraft were returned to Germany before the end of the year. A German regiment commanded by Rudel and using Junkers Ju 87 equipped with machine gun, fought in Hungary in 1944, and from October it was deployed at Ferihegy. At the end of April 1945 at the air field Zeltweg, the German established an alert company using Junkers Ju 87G equipped with machine gun. They carried out a few flights only.
Keywords: Royal Hungarian Air Force, Henschel Hs 129, Junkers Ju 87G Stuka
- Dr. Klemensits Péter: Magyar páncéloserők a Szovjetunió elleni hadműveletekben – A Toldi könnyűharckocsi I. rész** 48. o.
 1941 nyarán a magyar honvédség is bekapcsolódott a Szovjetunió elleni háborúba. A Kárpát-csoport és a páncéloserőket tömörítő gyorshadtest hadműveletei azonban bizonyították, hogy a szovjetekkel szemben a magyar csapatok súlyos veszteségek árán csak korlátozott eredményeket érhettek el. A harckocsizók bátorsága ellenére a harckocsiállomány gerincét alkotó 38M Toldi könnyű harckocsi már elavult típusnak számított és nem felelt meg a modern páncélos hadviselés követelményeinek.
Kulcsszavak: magyar honvédség, páncélos csapatok, gyorshadtest, könnyű harckocsi
 In the summer of 1941 the Hungarian Defence Force joined the war against the Soviet Union. As proved by the operations of the Group Kárpát and the Motorized Corps including the armoured forces, the Hungarian troops suffering heavy losses could achieve only limited success against the soviets. In spite of the brave actions by the personnel, the 38 M Toldi light tank composing the backbone of the armours in service was to be considered as an outdated type hardly suitable for modern armoured warfare.
Keywords: Hungarian Defence Forces, armoured troops, Motorized Corps, light tank
- Somkutas Róbert: A Magyar Királyi Honvédség páncélozott eszközökkel felszerelt felderítő csapatai I. rész.** 53. o.
 1924-ben részben a haderő páncélaútós kiképzéséhez hozták létre a honvédség rejtett szervezetét, a rendőrújonc iskolát (RUISK). Kiképzésüket Büssing-Fross, illetve Rába P.V. és Vickers, továbbá 29 M Crossley páncélgépkocsikkal és egyéb „atrap” járműveken végezték. 1932-ben állították fel a magyar királyi honvéd gépkocsizó csoportot, szervezetében egy páncélgépkocsi-századdal. 1938-ra létrehozták az új páncélgépkocsi szervezeteket: a két gépkocsizó dandár szervezetében egy-egy felderítő zászlóaljat, emellett a két lovasdandárnál egy-egy páncélaútó századot.
Kulcsszavak: Magyar Királyi Honvédség, páncélaútó, felderítő csapatnem, RUISK
 In 1924, there was established the Recruit School of the Police (RUISK), the covert organization of the defence forces; the aim partially was to perform training with armoured cars within the army. For training Büssing-Fross, Rába P.V., Vickers and 29 M Crossley armoured cars and other 'atrap' vehicles were used. In 1932 there was established the motorized group of the Royal Hungarian Army comprising an armoured car company. By 1938, new armoured car organizations were brought into being: two motorized brigades with a reconnaissance battalion in each, and armoured car company in the two cavalry brigade.
Keywords: Royal Hungarian Army, armoured car, reconnaissance branch, RUISK

Kerekes András: Pz. Kpfw. IV. harckocsi a német és a magyar páncélos fegyvernemben

59

A második világháború során, a német páncélos fegyvernem által alkalmazott Pz.Kpfw IV közepes harckocsit eredetileg a gyorsan haladó közepes harckocsik közvetlen támogatására fejlesztették ki. A háború során a típus egy jelentős módosításon esett át, melynek következtében alap harckocsivá vált. Mindez köszönhető volt a típusban rejlő fejlesztési lehetőségeknek. A Pz IV a háború kitörésétől egészen a német kapitulációig teljesített szolgálatot. A fejlesztéseknek köszönhetően a típus korszerű maradhatott.

Kulcsszavak: Pz IV, Krupp, támogató, közepes, harckocsi

During the second world war, the Pz.Kpfw IV - which was a support tank in the first period of the war – become the main battle tank of the German armored branch in the mid 1943's. Thanks to its good ability to upgrade and reliability the Pz IV remained in service until the end of the war.

Keywords: Pz IV, Krupp, main battle tank

Farkas Zoltán: Magyar úszó páncélozott harcjárművek a V-3 harckocsitól napjainkig

68. o.

Jelen tanulmány a részben vagy teljes egészében magyar fejlesztésű és gyártású úszó harcjárművek típusait tekinti át. Külön figyelmet fordít a tanulmány arra, hogy Európában első alkalommal magyar szakemberek hajtottak végre úszó harckocsival folyamatkeletést a Dunán, Háros- és Csepel-sziget között, 1936-ban. Említésre kerül továbbá a FUG, a D-944 PSZH és a 2Sz-1 úszóképes páncélozott harcjármű is, ahol a magyar hadiipar mint fődarab-beszállító vett részt gyártásban.

Kulcsszavak: úszó harcjármű, úszó harckocsi, II. világháború, magyar harcjárműfejlesztés

This study gives an overview on types of amphibious fighting vehicles developed to a certain extent or completely in Hungary. The study pays special attention to the fact that first crossing a river with an amphibious vehicle in Europe was carried out by Hungarian specialists on the river Danube in 1936, between the Háros and Csepel islands. FUG, D-944 armoured personnel carrier and 2S1 amphibious armoured fighting vehicle are mentioned too; in production of which Hungarian arms industry participated as subcontractor for components.

Keywords: amphibious fighting vehicle, amphibious tank, World War II, Hungarian development of fighting vehicles

Hatala András: Egyedi töltényfejlesztések Magyarországon az 1920–1945 közötti időszakban III. rész

73. o.

A tanulmányosorozat nyom nélkül eltűnt magyar töltényfejlesztéseket mutat be. A kutatás jelentősége a lőszeres szakma számára a megmaradt alkatrészek azonosításában mutatkozik. Viszont a fejlesztési témák messzebből szemlélése rámutat arra a szellemi tőkére és eredeti törekvésekre, és ami gyakran sokkal távolabbra mutatott a korszak és az ország lehetőségeinél.

Kulcsszavak: magyar hadiipar, lőszer, töltény, Haditechnikai Intézet

This study series deals with Hungarian cartridge developments vanished without a trace. Identification of detail parts remained is of importance for ammunition business. However, taking a longer-term look at development topics one can see intellectual capital and genuine efforts often pointing much beyond the possibilities of the era and the country.

Keywords: Hungarian defence industry, ammunition, cartridge, Institute of Military Technology